

Varhaiseen kevääseen

Mari Walls
tutkimusjohtaja, MTT

Päivä pitenee jo kovaa vauhtia ja Suomen talvi vaihtuu maaliskuun kevääksi. Varsinaisia talvipäiviä, jolloin keskilämpö on alle nolla astetta, on kuluneen talven aikana eteläisessä Suomessa ollut poikkeuksellisen vähän. Piikkiössä Varsinais-Suomessa niitä on ollut kaikkiaan vain nelisenkymmentä.

Ilmasto siis muuttuu. Meillä Suomessa tämä tarkoittaa sitä, että kasvukausi pitenee, kevät aikaistuu ja syksyn lämpösumma kasvaa. Ilmaston muuttuminen on maataloudelle paitsi mahdollisuus myös haaste. Mitä lajikkeita meillä voi ja kannattaa tulevaisuudessa viljellä? Miten leutojen ja kosteiden talvien aiheuttamat ongelmat kasvukauden ulkopuolella voidaan hallita?

Sateisuus ja orgaanisen aineksen väheneminen tiivistävät peltomaata, lisäävät pintavaluntaa, maa-aineksen eroosiota ja ravinnekuormitusta vesistöihin. Lämpimät talvet lisäävät myös kasvituholaisten esiintymistä ja tuholaispopulaatioiden elinmahdollisuuksia.

Kasvinjalostuksen, kestäväällä tavalla toteutetun kasvinsuojelun ja maatalouden ympäristökysymysten hallinnan merkitys korostuu meilläkin jatkossa. Maatalous ja peltoviljely nähdään entistä laajemmin osana luonnonvarojen kestäväää käyttöä, jolloin tuotannon taloudellisen kannattavuuden lisäksi myös tuotannon ympäristöllinen ja sosiaalinen kestävyys täytyy ottaa huomioon.

Uuden kasvukauden kynnyksellä kylvöasiat ovat jälleen ajankohtaisia. Tässä Maaseudun Tieteen numerossa käsitellään suorakylvöä. Kolme vuotta sitten MTT:ssä käynnistyneessä Toimiva suorakylvö -hankkeessa selvitettiin suorakylvöä, sen viljelytekniikkaa, ympäristöhyötyjä ja kannattavuutta. Hankkeen tuloksia on nyt koottu kattavasti tähän liitteeseen.

Suorakylvö on yleistynyt meillä nopeasti ja se kiinnostaa yhä laajemmin myös nurmiviljelyssä. Suorakylvön kannattavuuteen, viljelymenetelmiin ja ympäristövaikutuksiin liittyy kuitenkin yhä monia kysymyksiä, joihin etsitään parhaillaan vastauksia.

Esimerkiksi muilla kuin savimailla suorakylvön toimivuutta on tutkittu vain vähän. Myös suorakylvön kannattavuudesta tarvitaan varsin yksityiskohtaista tilatason tietoa; yleistettävyyks on siis hankalaa.

Ympäristön näkökulmasta suorakylvössä maan muokkaamatta jättäminen näyttäisi muutaman vuoden kokeiden perusteella vähentävän maan eroosiota ja fosforin huuhtoutumista sekä lisäävän maaperän hyödyllistä mikrobistoa. Toisaalta suorakylvöön siirtyminen lisää tulosten mukaan haitallisia kasvihuonekaasujen päästöjä.

Uuden viljelymenetelmän käyttöönotto ei siis ole ongelmaton. Suorakylvöstä tarvitaan paitsi laajasti tietoa ja pitkäaikaista seurantaakin myös käytännön näkökulmaa sekä markkinatietoa ja -osaamista. Haastetta on kerrakseen. Tutkimuksen selkeä tehtävä on luoda sitä vankkaa tietopohjaa, johon käytännön ratkaisut kestävän maataloustuotannon kehittämiseksi myös Suomessa perustuvat.

Leppeitä kevätkelejä!

Lisätietoja:
mari.walls@mtt.fi
puh. (03) 4188 2231